

ผลข้างเคียงของยาฝังคุมกำเนิด

➤ หลังฝังยาคุมกำเนิด ประจำเดือนอาจมาไม่สม่ำเสมอ เช่น ประจำเดือนกะปริดกะปรอย ประจำเดือนมาทุกวัน หรือไม่มีประจำเดือนเลย ซึ่งไม่มีอันตรายต่อร่างกายและสามารถแก้ไขได้

อาการแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

- การติดเชื้อบริเวณฝัง ซึ่งอาจจำเป็นต้องใช้ยาปฏิชีวนะเพิ่มเติมหรือต้องเอาแท่งยาออกในบางราย
- การฟกช้ำจากมีเลือดซึมหรือเลือดออกจากแผล ข้อห้ามในการฝังยาคุมกำเนิด ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคตับ โรคเบาหวาน โรคที่เกี่ยวข้องกับระบบหัวใจและหลอดเลือด

การออกฤทธิ์

- ประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดสูง (300 คน ล้มเหลว 1)
- สามารถคุมกำเนิดได้ 3 ปี, 5 ปี แล้วแต่ชนิดของยา
- ไม่มีผลต่อน้ำหนักตัว

อาการข้างเคียง

- อาจปวดท้องน้อยและปวดประจำเดือนในระยะ 2 - 3 เดือนแรก
- อาจมีเลือดออกกะปริดกะปรอย ประจำเดือนมากขึ้น หรือตกขาวมากใน 2 - 3 เดือนแรก

โรงพยาบาลท่าตูม
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์

งานสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์

โรงพยาบาลท่าตูม

WWW.THATOOMHSP.COM

โรงพยาบาลท่าตูม

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์

ยาฝังคุมกำเนิด

ยาฝังคุมกำเนิด หรือยาคุมกำเนิดแบบฝังเป็นวิธีการคุมกำเนิดแบบชั่วคราวชนิดหนึ่ง โดยการฝังฮอร์โมนเพศหญิงที่ทำเป็นแท่งเล็กๆ เข้าไปที่ใต้ผิวหนังใต้ท้องแขนด้านที่ไม่ถนัด ซึ่งฮอร์โมนนี้จะค่อยๆ ซึมผ่านออกมาจากแท่งยาเข้าสู่ร่างกาย และไปทำการยับยั้งการเจริญเติบโตของฟองไข่ของสตรี ส่งผลทำให้ไม่มีการตกไข่ตามมา จึงสามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้

ยาฝังคุมกำเนิด ประกอบด้วยหลอดยาสีขาวเท่าก้านไม้ขีด ภายในบรรจุตัวยาไว้ (มีลักษณะสีขาว) ยาฝังคุมกำเนิดมี 2 ชนิด คือ

1. อิมพลานอน (Implanon) มีจำนวน 1 หลอด สามารถคุมกำเนิดได้นาน 3 ปี
2. จาเดลล์ (Jadelle) มีจำนวน 2 หลอด สามารถคุมกำเนิดได้นาน 5 ปี

ตัวยาซึมออกจากหลอดยาตลอดเวลา และซึมเข้ากระแสเลือดไปส่วนอื่นของร่างกาย กลไกการป้องกันการตั้งครรภ์ ได้แก่ ยับยั้งการตกไข่ ทำให้มูกปากมดลูกข้น เชื้ออสุจิผ่านได้ยาก และทำให้เยื่อโพรงมดลูกไม่เหมาะที่ไข่ที่ถูกผสมแล้วมาฝังตัว

วิธีปฏิบัติตัวหลังฝังยาคุมกำเนิด

ฝังหลอดยาใต้ผิวหนังต้น บริเวณท้องแขนด้านใน (แขนที่ไม่ถนัด) กึ่งกลางระหว่างรักแร้และข้อศอก โดยฉีดยาซาก่อนแล้วจึงใช้เข็มสอดหลอดยาเข้าไปใต้ผิวหนัง ไม่ต้องเย็บแผล เพียงปิดพลาสเตอร์และใช้ผ้าพันแผลรอบแขนเพื่อป้องกันเลือดออก ประมาณ 3 ชั่วโมง จึงเอาออก

การปฏิบัติตัวหลังฝังยาคุมกำเนิด

➤ หลังจากฝังยาคุมกำเนิดในช่วง 7 วันแรก ควรระวังมิให้แผลเปื่อยน้ำ ยกเว้นปิดพลาสเตอร์กันน้ำ ห้ามยกของหรือออกกำลังกายหนักๆ อีกทั้งควรงดมีเพศสัมพันธ์ หรือถ้าหากมีต้องใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ภายหลัง 7 วัน จึงลอกพลาสเตอร์ออก ซึ่งอาจจะเห็นหลอดยาอยู่ใต้ผิวหนังได้

➤ เมื่อครบกำหนด 3 หรือ 5 ปี แต่ละชนิดของยาฝังให้มาถอดยาฝังออก เพราะประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดจะลดลง

ข้อดีของยาฝังคุมกำเนิด

- ไม่มีผลต่อการหลั่งน้ำนม
- สามารถคุมกำเนิดได้นานและมีประสิทธิภาพสูง
- อาการปวดประจำเดือนลดลง
- มีบุตรได้เร็วหลังเลิกใช้

